

ЕВРОПЕЙСКА
СМЕТНА
ПАЛАТА

BG

Реч

Люксембург, 8 декември 2015 г.

Реч на г-н Витор Калдейра — председател на Европейската сметна палата

Представяне на годишните доклади за 2014 година

Съвет на Европейския съюз (Икономически и финансови въпроси)

Брюксел, 8 декември 2015 г.

В случай на различия,
предимство има устното изложение на речта.

Пресслужба на ЕСП

Mark Rogerson – Говорител

Damijan Fišer – Служител в пресслужбата
12, rue Alcide De Gasperi, 1615 Luxembourg

Ел. поща: press@eca.europa.eu

Тел.: (+352) 4398 47063

Тел.: (+352) 4398 45410

@EUAuditorsECA

Моб. тел.: (+352) 621 55 30 63

Моб. тел.: (+352) 621 55 22 24

eca.europa.eu

Уважаеми г-н председател,

Уважаеми г-жи и г-да министри,

За мен е чест да представя пред Съвета годишните доклади на Сметната палата.

Както може би вече ви е известно, Сметната палата призовава за възприемането на „изцяло нов подход“ към инвестирането и разходването на средствата на ЕС.

Основните причини за това са три:

- на първо място, ЕС и държавите членки признават нуждата от финансиране на **сериозни нови предизвикателства**;
- на второ място, следва да се предприемат действия за преодоляване на дълготрайните проблеми, свързани с финансовото управление на ЕС; и
- на трето място, междинният преглед на многогодишната финансова рамка предоставя възможност за основно преразглеждане на приоритетите и на някои схеми за финансиране.

За Сметната палата беше окуражително да получи положителната реакция на заместник-председателя на Комисията г-жа Георгиева и на членовете на Европейския парламент след представянето на нашето послание миналия месец.

Уважаеми г-жи и г-да министри,

Без съмнение ЕС и държавите членки преминават през много трудни времена. Европа е изправена пред **сериозни предизвикателства** на много фронтове:

- кризи, свързани с бежанците и сигурността;
- задоволяване на енергийните нужди и постигане на целите в областта на климата; и
- генериране на достатъчен икономически растеж и работни места.

За преодоляване на тези предизвикателства са необходими публични средства и е от съществено значение тези средства да бъдат добре инвестирани.

Бюджетът на ЕС е важен източник на средства на ниво ЕС. Докладът на Сметната палата показва, че бюджетът на ЕС може да бъде инвестиран по-добре и по-бързо да доведе до решаване на предизвикателства, пред които е изправена Европа.

За тази цел обаче е необходимо да се обърне внимание на посочените в нашия доклад дълготрайни проблеми, свързани с финансовото управление.

Най-напред става въпрос за редица области, където се наблюдава **финансово изоставане**.

В бюджета на ЕС поетите задължения надвишават плащанията и прогнозите са това да продължи да бъде така в обозримото бъдеще.

Някои държави членки се затрудняват в усвояването на средствата от ЕС, които са им разпределени.

Продължава също така да бъде висок процентът на неизползвани средства по финансовите инструменти.

Преодоляването на финансовото изоставане ще освободи средства, които да могат да бъдат използвани, където са най-необходими.

Сметната палата счита, че гъвкавостта на бюджета на ЕС е основен въпрос, който трябва да бъде разгледан в контекста на междинния преглед.

На второ място, твърде много бюджетни средства не се разходват съгласно финансовите правила на ЕС.

Грешките при плащанията остават на трайно високо ниво. Общият изчислен процент грешки за плащанията за 2014 г. е 4,4 %, като това ниво се задържа стабилно за последните три години.

Сметната палата отбелязва, че през последните години Комисията и държавите членки постигат напредък при предотвратяването и коригирането на грешки.

Докладът ни обаче отново показва, че още повече грешки са щели да бъдат коригирани от националните органи, ако е била използвана цялата налична информация.

В действителност, в най-засегнатите от грешки области със споделено управление нивото на грешки е щяло да бъде намалено наполовина.

Наред с това, за разходните програми и схеми на ЕС е характерен присъщ риск, тъй като плащанията зависят в голяма степен от информацията, предоставена от самите крайни бенефициенти.

Извършеният от Сметната палата анализ показва, че е възможно разходните схеми да се разработват така, че да се намали вероятността от допускане на грешки, по-специално като се опростят условията и процедурите за плащанията.

От анализа е видно също, че изчисленият процент грешки зависи в по-голяма степен от вида на разходната схема, отколкото от това дали управлението е споделено или не.

Ето защо Сметната палата препоръчва на Комисията при извършването на междинния преглед да се фокусира върху модела на някои схеми, за да идентифицира възможностите за предотвратяване на грешки.

По-малкият брой грешки и подобреното им коригиране ще повиши качеството на разходите и ще освободи средства, които могат да бъдат използвани в други области.

Това ни води до третата област, в която е възможно да се постигнат подобрения — **изпълнението на бюджета на ЕС.**

Сметната палата констатира, че многогодишната финансова рамка може да се съгласува по-добре със стратегията на ЕС по отношение както на сроковете, така и на приоритетите.

Също така обръщаме внимание, че целите и политическите стремежи на ЕС, определени на високо ниво, не се преобразуват в ясни оперативни цели на по-ниско ниво.

Това е задължително условие за ефективното управление и отчитането на резултатите от дейността.

На последно място, **по-голямата прозрачност** също би подобрила значително финансовото управление на ЕС. Тя е от решаващо значение за създаването на доверие у гражданите.

В нашия доклад препоръчваме на Комисията да предприеме действия за подобряване на прозрачността по отношение на:

- дългосрочните нужди на ЕС от парични потоци;

- грешките в плащанията и финансовите корекции; и
- резултатите, постигнати със средствата от бюджета на ЕС.

Също толкова важно е да се гарантира прозрачност на политиките на ЕС, които не са пряко финансирани от бюджета на ЕС.

Новите начини за финансиране на политиките на ЕС не трябва да изключват финансовите рискове от обсега на публичния контрол и одит.

В отговор на кризите от различно естество бяха разработени нови финансови механизми. Във всеки един случай Сметната палата отправи предупреждения относно необходимостта от осигуряване на ефективна публична отчетност и одитни механизми от самото начало.

За мен е удоволствие да споделя, че нашите препоръки в тази насока бяха последвани. В частност, Единният механизъм за реструктуриране предоставя ясни одитни пълномощия на Сметната палата.

Съществува обаче риск публичното отчитане да бъде застрашено, ако механизмите за финансиране станат прекалено фрагментирани.

Уважаеми г-жи и г-да министри,

Междинният преглед предоставя възможност за разработването на **изцяло нов подход** за финансовото управление на ЕС, при което средствата да бъдат използвани по-добре за преодоляване на новите предизвикателства и за разрешаване на дълготрайните проблеми, които отбелязах.

Сметната палата счита, че ако ЕС желае да постигне по-добро и по-бързо инвестиране на своите средства:

- лицата, отговарящи за вземането на решения, трябва да осигурят по-добро съгласуване на инвестициите с променящите се приоритети на ЕС;
- законодателите трябва да опростят инструментите, така че да се постигат по-добри резултати при по-нисък риск за данъкоплатците; и
- финансовите ръководители трябва да осигурят по-ефикасното използване на наличните ресурси.

Сметната палата е готова да допринесе за институционалния диалог в контекста на междинния преглед.

Предвид натрупания при извършването на одити опит, планираме да развием своя принос на база на три основни елемента, които могат да бъдат наречени „три стълба“ за осигуряване на добавена стойност за гражданите на ниво ЕС:

- на първо място, определяне на цели;
- на второ място, механизми за изпълнение; и
- на трето място, механизми за одит и отчитане.

Уважаеми г-н председател, уважаеми г-жи и г-да министри,

Сметната палата застава до Съвета и другите европейски институции в тези изключително трудни времена.

Защитата на нашия Съюз и осигуряването на благоденствието на нашите граждани ще бъдат сериозно бреме за общите ни ресурси.

Действията за гарантиране, че тези ресурси се използват по начин, който постига най-голямо въздействие, ще продължат да бъдат основна задача на Европейската сметна палата.

Благодаря ви за вниманието.